

Урманда янғын чыкмасын өчен, алдагы кагыйдэләрне үтәргә кирәк:

кырларда һәм аланнарда коры үлән яндырмагыз;

коры урманда һәм торфлыкта учак кабызмагыз;

учак кабызганчы, жүрне коры үләннән чистартыгыз;

китәр алдыннан учакка яхшылап су сибегез;

беркайчан да сүндерелмәгән шырпы яки тәмәке ташламагыз, урманда пиротехник эшләнмәләрен кабызмагыз;

урманга автомобиль, бигрәк тә мотоцикл белән кермәгез.

Кагыйдә буларак, башта түбән янғын чыга, ул билгеле бер шартларда өске яки жүр асты (торф) янғынына күчәргә мөмкин.

Әгәр янғын түбән яки локаль булса, аны мөстәкыйль рәвештә сүндерергә тырышырга була - яфраклы ботаклар ташлап, су агызып, грунт белән сибеп, аяклар белән таптап.

Янғын сүндергәндә уяу булыгыз, юллардан ерак китмәгез, башкаларны күз алдында тотыгыз, алар белән элементдә булыгыз.

Әгәр сезнең үз көчегез белән янғынны локальләштерү һәм сүндерү мөмкин булмаса, бигрәк тә өске яки жүр асты янғыны булганда:

➤ барлык якин-тирәдәгеләрне куркыныч зонадан чыгу кирәклеген турында кисәтегез;

➤ кешеләрне юлга яки ерымга, киң аланга, елга яки сулык ярына, кырга чыгарыгыз;

➤ янган торфяниклар зонасыннан чыкканда, колга белән алдыгыздагы туфракны капшап барыгыз;

➤ куркыныч зонадан тиз, янғын юнәлешен сызыгына перпендикуляр чыгыгыз;

➤ аң һәм көчегезне югалтмас өчен, жүргә илеп хәрәкәт итегез, түбәндә кислород күбрәк;

➤ әгәр янғыннан чыгу мөмкин булмаса, сулыкка керегез яки юеш киём белән капланыгыз;

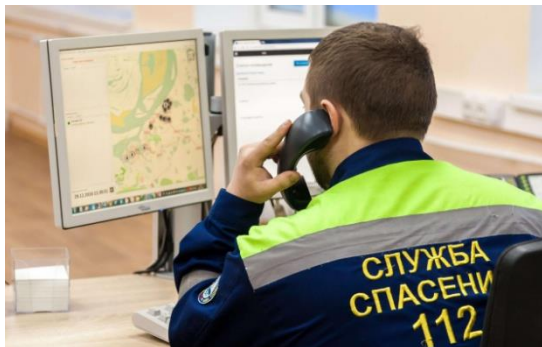
➤ ачык урында яки аланда калсагыз, жиргә иелеп сулагыз - анда һава чистарак;

➤ авыз һәм борынны мамык-марля бәйләвече яки тукыма белән каплагыз;

➤ янғын зонасыннан чыкканнан соң янғынга каршы хезмәткә, торак пункт администрациясенә, урманчылыкка янғынның урыны, күләме һәм характеры турында хәбәр итегез.

**ЭКСТРЕМАЛЬ ХЭЛЛӨРДӘ ЯРДӘМ
СОРАП КАЯ МӨРӘЖӘГАТЬ ИТӨРГӨ
БУЛА**

Казан шәһәре буенча коткару хезмәте бердәм телефоны (кәрәзле телефоннан) - 112

ГТХМ һәм янғын хезмәте - 101

**Татарстан Республикасы ГО һәм ГТХ
буенча укыту-методик үзәгенең ГО
һәм ГТХ белгечләре һәм вазыйфалы
затларның әзерләү бүлгеге**

**УРМАН ЯНГЫНЫ КИЛЕП
ЧЫККАНДА ГАМӨЛЛӨР
ТӨРТИБЕ**

БЕЛӘШМӘЛЕК

Казан ш.